

Izvorna jezična inačica ove stranice [PL](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutaočno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Swipe to change

poljski

Insolvens/konkurs

Poljska

1 Mot vem kan insolvensförfaranden inledas?

I Polen regleras insolvensförfaranden i den mening som avses i artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden av två olika lagar:

Lagen av den 28 februari 2003 om konkurser (*Prawo upadłościowe*, Polens författningssamling (*Dziennik Ustaw*) 2016, nr 2171) – nedan kallad *konkurslagen*.

Lagen av den 15 maj 2015 om företagsrekonstruktion (*Prawo restrukturyzacyjne*, Polens författningssamling 2016, nr 1574) – nedan kallad *lagen om företagsrekonstruktion*.

Bestämmelserna i konkurslagen reglerar förfarandet för att likvidera ett företag som har blivit insolvent, dvs. försätta det i "konkurs" (*upadłość*). Lagen om företagsrekonstruktion reglerar förfarandena för att rekonstruera eller rädda ett företag som riskerar att bli insolvent, dvs. "förfarandet för att godkänna ackord" (*postępowanie o zatwierdzenie układu*, artiklarna 210–226), "det skyndsamma ackordsförfarandet" (*przyspieszone postępowanie układowe*, artiklarna 227–264), "ackordsförfarandet" (*postępowanie układowe*, artiklarna 267–282) och "skuldsaneringsförfarandet" (*postępowanie sanacyjne*, artiklarna 283–323).

Målet för **konkursförfarandet** är att borgenärerna så långt det är möjligt ska få betalt för sina fordringar och om det finns en rimlig möjlighet låta gäldenärens företag fortsätta sin verksamhet. Ett konkursförfarande kan endast inledas på begäran och består av två etapper: ett förfarande för själva konkursförklaringen och ett förfarande efter konkursförklaringen.

Förfarandet för att godkänna ackord gör det möjligt för gäldenären att få ackord genom att på egen hand samla stöd för detta bland borgenärerna, utan att behöva vända sig till domstol. Ett sådant förfarande får inledas om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör högst 15 procent av samtliga fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord.

Det skyndsamma ackordsförfarandet gör det möjligt för en gäldenär att få ackord efter att en förteckning över fordringar har upprättats och godtagits genom ett förenklat förfarande. Ett sådant förfarande får genomföras om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör högst 15 procent av samtliga fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord.

Ackordsförfarandet gör det möjligt för en gäldenär att få ackord efter att en förteckning över fordringar har upprättats och godtagits. Ett sådant förfarande får genomföras om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör högst 15 procent av samtliga fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord.

Skuldsaneringsförfarandet gör det möjligt för gäldenären att vidta åtgärder för att rekonstruera sitt företag och få ackord efter att en förteckning över fordringar har upprättats och godtagits. Saneringsåtgärderna inbegriper rättsliga och praktiska åtgärder för att förbättra gäldenärens ekonomiska situation och återställa gäldenärens förmåga att fullgöra sina förpliktelser, samtidigt som gäldenären skyddas mot indrivning.

Ett konkursförfarande kan inledas mot en entreprenör. Enligt artikel 431 i den polska civilagen (*kodeks cywilny*) är en entreprenör en fysisk person, en juridisk person eller en organisatorisk enhet som inte är en juridisk person, men som genom lag getts rättskapacitet, som bedriver affärs- eller yrkesverksamhet för egen räkning.

En konkursansökan kan inges av gäldenären och av var och en av dennes personliga borgenärer.

Ett konkursförfarande kan även inledas mot

aktiebolag med begränsat ansvar och aktiebolag som inte bedriver affärsverksamhet,

komplementärer i kommanditbolag, som har ett obegränsat ansvar när det gäller att använda de samlade tillgångarna för att betala bolagets skulder, delägare i handelsbolag.

Ett konkursförfarande kan även inledas mot fysiska personer som inte bedriver affärsverksamhet (artikel 4911 och följande artiklar i konkurslagen). Ett sådant förfarande genomförs endast på gäldenärens begäran, om inte gäldenären tidigare var entreprenör. I så fall får även en borgenär inge en konkursansökan. Ansökan kan inges upp till ett år efter att entreprenören ströks ur relevant register.

Ett rekonstruktionsförfarande får inledas beträffande

entreprenörer i den mening som avses i artikel 431 i civilagen,

aktiebolag med begränsat ansvar (*spółka z ograniczoną odpowiedzialnością*) och aktiebolag som inte bedriver affärsverksamhet (*spółka akcyjna*),

komplementärer i kommanditbolag (*osobowa spółka handlowa*), som har ett obegränsat ansvar när det gäller att använda de samlade tillgångarna för att betala bolagets skulder,

delägare i handelsbolag (*spółka partnerska*).

Ett rekonstruktionsförfarande inleds inte beträffande fysiska personer som inte bedriver affärsverksamhet. Sådana förfaranden genomförs endast på gäldenärens begäran, med undantag av skuldsaneringsförfarandet som även får inledas på en borgenärs begäran om gäldenären är insolvent.

Förfarandet för att godkänna ackord gör det möjligt för gäldenären att få ackord genom att på egen hand samla stöd för detta bland borgenärerna, utan att behöva vända sig till domstol. Ett sådant förfarande får genomföras om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör högst 15 procent av samtliga fordringar.

Det skyndsamma ackordsförfarandet gör det möjligt för en gäldenär att få ackord efter att en förteckning över fordringar har upprättats och godtagits i ett förenklat förfarande. Ett sådant förfarande får genomföras om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör högst 15 procent av samtliga fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord.

Ackordsförfarandet gör det möjligt för en gäldenär att få ackord efter att en förteckning över fordringar har upprättats och godtagits. Ett sådant förfarande får genomföras om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör högst 15 procent av samtliga fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord.

Skuldsaneringsförfarandet gör det möjligt för gäldenären att vidta åtgärder för att rekonstruera sitt företag och få ackord efter att en förteckning över fordringar har upprättats och godtagits. Saneringsåtgärderna inbegriper rättsliga och praktiska åtgärder för att förbättra gäldenärens ekonomiska situation och återställa gäldenärens förmåga att fullgöra sina förpliktelser, samtidigt som gäldenären skyddas mot indrivning.

Ett konkursförfarande kan inledas mot en entreprenör. Enligt artikel 431 i den polska civillagen är en entreprenör en fysisk person, en juridisk person eller en organisatorisk enhet som inte är en juridisk person, men som genom lag getts rättskapacitet, som bedriver affärs eller yrkesverksamhet för egen räkning.

Ett konkursförfarande kan även inledas mot

aktiebolag med begränsat ansvar och aktiebolag som inte bedriver affärsverksamhet,

komplementärer i kommanditbolag, som har ett obegränsat ansvar när det gäller att använda de samlade tillgångarna för att betala bolagets skulder, delägare i yrkesbolag (*spółka partnerska*).

Ett konkursförfarande kan även inledas mot fysiska personer som inte bedriver affärsverksamhet (artikel 4911 och följande artiklar i konkurslagen).

Ett rekonstruktionsförfarande får inledas beträffande

entreprenörer i den mening som avses i [lagen](#) av den 23 april 1964 – civillagen (*kodeks cywilny*, Polens författningssamling 2016, punkterna 380 och 585), nedan kallad *civillagen*,

aktiebolag med begränsat ansvar (*spółka z ograniczoną odpowiedzialnością*) och aktiebolag som inte bedriver affärsverksamhet (*spółka akcyjna*),

komplementärer i kommanditbolag (*osobowa spółka handlowa*), som har ett obegränsat ansvar när det gäller att använda de samlade tillgångarna för att betala bolagets skulder, delägare i yrkesbolag (*spółka partnerska*).

Ett rekonstruktionsförfarande inleds inte beträffande fysiska personer som inte bedriver affärsverksamhet. Sådana förfaranden genomförs endast på gäldenärens begäran, med undantag av skuldsaneringsförfarandet som även får inledas på en borgenärs begäran om gäldenären är insolvent.

2 Under vilka förutsättningar kan man inleda ett insolvensförfarande?

Ett konkursförfarande inleds mot en gäldenär som har blivit insolvent (artikel 10 i konkurslagen).

En gäldenär är insolvent om gäldenären inte kan betala sina skulder när dessa förfaller. En gäldenär anses oförmögen att betala sina skulder om dessa förföll för mer än tre månader sedan. En gäldenär som är juridisk person eller en organisatorisk enhet som inte är juridisk person, men som genom lag getts rättskapacitet anses också insolvent när skulderna överstiger tillgångarna och detta förhållande fortgår i mer än 24 månader. En domstol får avslå en konkursansökan om det på kort sikt inte finns någon risk för att gäldenären inte kommer att kunna betala sina skulder när de förfaller.

Ett **rekonstruktionsförfarande** får inledas beträffande en insolvent gäldenär eller en gäldenär som riskerar att bli insolvent. En insolvent gäldenär är en gäldenär som är insolvent i den mening som avses i artiklarna 10 och 11 i konkurslagen. En gäldenär som riskerar att bli insolvent är en gäldenär vars ekonomiska situation tyder på att denne riskerar att snart bli insolvent.

Domstolen vägrar att inleda ett rekonstruktionsförfarande om den anser att detta skulle vara till nackdel för borgenärerna.

I lagen om företagsrekonstruktion anges dessutom särskilda villkor för att inleda varje typ av rekonstruktionsförfarande.

Förfarandet för att godkänna ackord och det skyndsamma ackordsförfarandet får genomföras om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör högst 15 procent av samtliga fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ackordet.

Ackordsförfarandet och skuldsaneringsförfarandet får genomföras om bestridda fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord utgör mer än 15 procent av samtliga fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ackordet. Domstolen vägrar dessutom att inleda sådana förfaranden om det inte finns några *prima facie*-bevis för att gäldenären klarar att fortlöpande täcka kostnaderna för förfarandet och de skulder som uppstår efter att förfarandet har inletts.

3 Vilka tillgångar ingår i konkursboet? Hur behandlas de tillgångar som förvärfvas av gäldenären efter att insolvensförfarandet har inletts?

I ett konkursförfarande utgörs konkursboet av konkursgäldenärens tillgångar på dagen för konkursförklaringen samt de tillgångar som denne förvärvat under *konkursförfarandet* (artikel 62 i konkurslagen). *Undantag till denna regel* anges i artiklarna 63–67a i konkurslagen.

I konkursboet ingår inte tillgångar som är undantagna från indrivning enligt [lagen](#) av den 17 november 1964 – civilprocesslagen (Polens författningssamling 2016, punkterna 1822, 1823, 1860 och 1948), ersättning för konkursgäldenärens arbete i den del som inte är föremål för kvarstad, det belopp som erhållits via indrivning av en pant eller en inteckning, om konkursgäldenären förvaltade en pant eller en inteckning, i den del som enligt förvaltningsavtalet tillfaller andra borgenärer.

Ett beslut vid borgenärssammanträdet kan dessutom undanta konkursgäldenärens övriga tillgångar från konkursboet.

Till konkursboet räknas även tillgångar avsedda för att bistå konkursgäldenärens anställda och deras familjer, i form av kontanta medel på ett särskilt konto i en företagsfond för sociala förmåner som upprättats i enlighet med [bestämmelserna](#) i företagets fond för sociala förmåner, tillsammans med de belopp som ska betalas till detta konto efter konkursförklaringen, inbegripet återbetalning av bolån, betalning av upplupen ränta på de kontanta medel som fonden innehar och avgifter från personer som använder de sociala tjänster och förmåner som finansieras av fonden och organiseras av konkursgäldenären.

I ett **rekonstruktionsförfarande** ingår tillgångar som används för företagets verksamhet och tillgångar som ägs av gäldenären i ackordsboet (artiklarna 240, 273 och 294 i lagen om företagsrekonstruktion).

4 Vilka befogenheter har gäldenären respektive konkursförvaltaren?

I ett **konkursförfarande** (förfarande för att likvidera gäldenärens tillgångar) fråntas gäldenären rätten att förfoga över sina tillgångar. Förvaltningen av tillgångarna (konkursboet) övertas av konkursförvaltaren (*syndyk*). Konkursförvaltaren övertar också ansvaret för driften av gäldenärens verksamhet, dvs. driften av företaget, fullgörandet rapporteringsskyldigheterna etc.

Gäldenären fortsätter att delta i konkursförfarandet och kan motsätta sig vissa beslut från domstolen under förfarandet, nämligen beslut om att undanta tillgångar från konkursboet och beslut om konkursförvaltarens arvode.

I rekonstruktionsförfaranden skiljer sig gäldenärens och förvaltarens befogenheter beroende på typen av förfarande.

I ett förfarande för att godkänna ackord kan gäldenären utföra alla typer av förvaltningsåtgärder, med undantag av under perioden mellan den dag beslutet om att bevilja ackordet utfärdas och den dag beslutet vinner laga kraft. Under denna period gäller samma regler som vid det skyndsamma ackordsförfarandet, dvs. gäldenären får utföra rutinmässiga förvaltningsåtgärder. Andra åtgärder än rutinmässig förvaltning kräver ackordsövervakarens samtycke.

I det skyndsamma ackordsförfarandet och ackordsförfarandet får gäldenären utföra rutinmässiga förvaltningsåtgärder. Andra åtgärder än rutinmässiga förvaltningsåtgärder kräver samtycke från den av domstolen utsedda övervakaren, om inte åtgärderna kräver borgenärskommitténs samtycke.

I ett skuldsaneringsförfarande förlorar gäldenären rätten att förfoga över sina tillgångar och förvaltningen övertas av förvaltaren, om inte åtgärderna kräver borgenärskommitténs samtycke.

5 Vilka villkor gäller för kvittning?

I ett konkursförfarande kan konkursgäldenärens fordringar *kvittas* mot borgenärens fordringar om båda fordringarna existerade på dagen för konkursförklaringen, även om en av fordringarna ännu inte hade förfallit (artikel 93 i konkurslagen).

En kvittning kan inte godtas om konkursgäldenärens borgenär förvärvat fordran genom överlåtelse eller endossering efter konkursförklaringen eller förvärvat fordran under de 12 månader som föregick konkursförklaringen, och kände till att gäldenären riskerade konkurs. Detta gäller även om inte förvärvet var knutet till återbetalning av en skuld som den förvärvande parten var skyldig att betala (oavsett om det rör sig om ett personlig skuldansvar eller ett skuldansvar som säkrats genom en viss egendom) (artikel 94 i konkurslagen).

En *kvittning* kan inte godtas om borgenären blev konkursgäldenärens borgenär efter dagen för konkursförklaringen (artikel 95 i konkurslagen).

Den borgenär som vill utnyttja rätten till *kvittning* ska meddela detta senast den dag fordran anmäls (artikel 96 i banklagen).

I ett rekonstruktionsförfarande omfattas de allmänna bestämmelserna för kvittning av ömsesidiga fordringar av följande begränsningar:

En kvittning kan inte genomföras om en borgenär blev gäldenärens gäldenär efter den dag rekonstruktionsförfarandet inleddes, eller gäldenären till den gäldenär som omfattas av rekonstruktionsförfarandet efter att förfarandet inleddes blev dennes borgenär genom förvärv, överlåtelse, eller endossering av en fordran som uppstod före den dag förfarandet inleddes.

Ömsesidiga fordringar kan kvittas om fordran förvärvades till följd av återbetalning av en skuld som den förvärvande parten var betalningsskyldig för (oavsett om det rör sig om ett personlig skuldansvar eller ett skuldansvar som säkrats genom en viss egendom) och om den förvärvande parten blev skyldig att betala skulden före den dag ansökan om att tillämpa det skyndsamma ackordsförfarandet ingavs.

En borgenär som vill använda sig av *kvittning* i ett rekonstruktionsförfarande ska meddela gäldenären eller, om gäldenären har förlorat rätten att förfoga över sina tillgångar, konkursförvaltaren detta senast 30 dagar efter inledandet av förfarandet eller, om skälen till *kvittningen* uppstod senare, senast 30 dagar efter att skälen för *kvittningen* uppstod. Ett sådant meddelande är även giltigt om det inges till en av en domstol utsedd övervakare (artiklarna 253, 273 och 297 i lagen om företagsrekonstruktion).

6 Hur påverkar insolvensförfarandet gäldenärens gällande avtal?

Särskilda bestämmelser om konkursförklaringens följder för konkursgäldenärens skyldigheter anges i artiklarna 83–118 i konkurslagen, om arv som förvärvats av konkursgäldenären i artiklarna 119–123 och om konkursgäldenärens giftorättsgods i artiklarna 124–126.

Artiklarna 81–82 i konkurslagen förbjuder att tillgångar i konkursboet belastas med en pant, registrerad pant eller inteckning.

De bestämmelser i ett avtal som den som försatts i konkurs är part i och som förhindrar eller hindrar uppfyllandet av målet för konkursförfarandet är ogiltiga i förhållande till konkursboet. Ett avtal som överlåter äganderätten till egendom, en fordran eller en annan rättighet som ingåtts för att säkra en fordran är giltigt i förhållande till konkursboet om det ingicks skriftligen vid ett bestyrkt datum, såvida det inte rör sig om ett avtal om att ställa en ekonomisk säkerhet (artikel 84 i konkurslagen).

I artiklarna 85 och 85a anges detaljerade bestämmelser om ramavtal beträffande framtida finansiella transaktioner eller försäljning av värdepapper enligt återköpsavtal.

De av konkursgäldenärens ekonomiska förpliktelser som ännu inte har förfallit förfaller på dagen för konkursförklaringen. Samma dag omvandlas icke-ekonomiska förpliktelser till ekonomiska förpliktelser som förfaller till betalning den dagen, även om fristen för att fullgöra förpliktelserna ännu inte har löpt ut (artikel 91 i konkurslagen).

En fordran till följd av ett avtal som ingåtts efter att ett erbjudande från konkursgäldenären har godtagits kan endast göras gällande av borgenären i konkursförfarandet om konkursgäldenären mottog det meddelande i vilket erbjudandet godtogs före konkursförklaringen.

Om förpliktelser enligt ett ömsesidigt avtal om fullgörande av avtalsförpliktelser inte helt eller delvis har fullgjorts före konkursförklaringen får konkursförvaltaren, med konkurssdomarens (*sędzia komisarz*) samtycke, fullgöra konkursgäldenärens förpliktelser och be motparten att fullgöra dennes ömsesidiga förpliktelser eller frånträda avtalet från och med dagen för konkursförklaringen. Om konkursgäldenären på dagen för konkursförklaringen är part i något annat avtal än avtalet om ömsesidigt fullgörande av avtalsförpliktelser får konkursförvaltaren frånträda avtalet, om inte annat föreskrivs i lag.

På en begäran som ingetts av motparten vid ett bestyrkt datum ska konkursförvaltaren inom tre månader förklara att han eller hon frånträder avtalet eller begära att avtalet fullgörs. Om konkursförvaltaren underlåter att lämna en sådan förklaring inom den föreskrivna tiden anses han eller hon ha frånträtt avtalet. Den part som är skyldig att fullgöra sin förpliktelse tidigare kan skjuta upp fullgörandet av sin förpliktelse tills den ömsesidiga förpliktelsen har fullgjorts eller säkrats. Motparten har inte rätt att göra detta om den vid tidpunkten för ingåendet av avtalet kände till eller borde ha känt till skälen till konkursförklaringen (artikel 98 konkurslagen).

Om konkursförvaltaren frånträder avtalet har motparten rätt till avkastningen från den fullgjorda förpliktelsen, även om denna ingår i konkursboet. I ett konkursförfarande får en part begära domstolsprövning av den fullgjorda förpliktelsen och de uppkomna förlusterna genom att anmäla dessa fordringar till konkurssdomaren (artikel 99 i konkurslagen).

En säljare kan begära att lös egendom – inbegripet värdepapper – som skickats till konkursgäldenären utan att säljaren har fått betalt ska återlämnas, om tillgången inte förvärvades innan konkursen tillkännagavs av konkursgäldenären eller av en person som av konkursgäldenären bemyndigats att avyttra tillgången. Även den mottagare som skickade tillgången till konkursgäldenären har rätt att få tillbaka den. Den säljare eller mottagare som tillgången har återlämnats till betalar tillbaka de kostnader som har uppkommit eller kommer att uppkomma samt förskottsinbetalningar. Konkursförvaltaren får emellertid lämna tillbaka tillgången om han eller hon betalar eller säkrar det pris som konkursgäldenären ska betala samt kostnaderna. Konkursförvaltaren har rätt att göra detta inom en månad från begäran om återlämnande (artikel 100 i konkurslagen).

Kommittent- eller konsignationsavtal som konkursgäldenären har ingått, och där denne är kommittent eller avsändande part, eller avtal om värdepappersförvaltning som konkursgäldenären har ingått löper ut vid konkursförklaringen. Motparten får dra sig ur kommittent- eller konsignationsavtal som konkursgäldenären har ingått, och där denne är kommittent eller avsändande part, på dagen för konkursförklaringen (artikel 102 i konkurslagen).

Ett agenturavtal går ut samma dag som en av parterna förklarar att företaget försatts i konkurs. Om kommittenten försätts i konkurs får agenten i konkursförfarandet begära ersättning för den förlust som uppkommit till följd av att avtalet löpt ut (artikel 103 i konkurslagen).

Om långivaren eller låntagaren förklaras i konkurs sägs låneavtalet upp, om utlåningen redan har genomförts. Vem som helst av parterna kan begära detta. Om utlåningen ännu inte har genomförts löper avtalet ut (artikel 104 i konkurslagen).

Om en part i ett låneavtal förklarar sig i konkurs löper låneavtalet ut om utlåningen ännu inte har genomförts (artikel 105 i konkurslagen).

Ett avtal om att hyra eller arrendera fast egendom är bindande för parterna om föremålet för avtalet har gjorts tillgängligt för hyresgästen eller arrendatorn (artikel 106–108 i konkurslagen). Enligt ett beslut från konkurssdomaren säger konkursförvaltaren upp det avtal om att hyra eller arrendera fast egendom som konkursgäldenären ingått. Uppsägningstiden är tre månader, även om konkursgäldenären inte hade haft rätt att säga upp det avtalet (artikel 109–110 i konkurslagen).

Ett kreditavtal löper ut vid konkursförklaringen om långivaren inte har ställt medlen till konkursgäldenärens förfogande före den dagen (artikel 111 i konkurslagen).

Konkursförklaringen påverkar inte konkursgäldenärens bankkontoavtal, värdepapperskontoavtal eller avtal om gemensamma konton (artikel 112 i konkurslagen).

I rekonstruktionsförfaranden får gäldenären eller konkursförvaltaren, från den dag förfarandet inleds till den dag det avslutas eller den dag beslutet att avbryta förfarandet vinner laga kraft, inte fullgöra förpliktelser som uppkommit till följd av fordringar som omfattas av offentligt ackord.

Avtalsbestämmelser om ändring eller avslutande av ett rättsförhållande som gäldenären är part i är ogiltiga om en ansökan om att inleda ett rekonstruktionsförfarande har inletts eller om ett sådant förfarande har inletts.

De bestämmelser i ett avtal som gäldenären är part i och som förhindrar eller hindrar uppfyllandet av målet för rekonstruktionsförfarandet är ogiltiga i förhållande till ackordsboet.

I artikel 250 anges detaljerade bestämmelser om ramavtal beträffande framtida finansiella transaktioner eller försäljning av värdepapper enligt återköpsavtal. Från och med den dag rekonstruktionsförfarandet inleds till och med den dag förfarandet avslutas eller den dag beslutet att avsluta förfarandet vinner laga kraft får uthyraren inte utan borgenärskommitténs samtycke säga upp avtalet om att hyra eller arrendera de lokaler eller den fasta egendom där gäldenärens företag bedriver sin verksamhet.

Ovannämnda bestämmelser om hyres- eller arrendeavtal gäller i tillämpliga delar för kreditavtal som rör medel som ställts till låntagarens förfogande för att arrendera en egendom innan förfarandet inleddes, fastighetsförsäkringsavtal, bankkontoavtal, garantiavtal, avtal som omfattar licenser som tilldelats gäldenären och garantier eller rembursor som utfärdats innan rekonstruktionsförfarandet inleddes (artiklarna 256, 273 och 297 i lagen om företagsrekonstruktion).

I ett skuldsaneringsförfarande får förvaltaren, med konkursdomarens samtycke, emellertid dra sig ur ett avtal om ömsesidiga förpliktelser som inte helt eller delvis har fullgjorts innan det saneringsförfarandet inleddes om den andra partens fullgörande av det avtalet inte kan delas upp. Om den andra partens fullgörande av avtalet inte kan delas upp gäller denna bestämmelse i tillämpliga delar i den utsträckning det ålåg motparten att fullgöra avtalet efter inledandet av skuldsaneringsförfarandet. Om förvaltaren frånträder avtalet kan motparten begära att de förpliktelser ska återgå som fullgjorts efter inledandet av skuldsaneringsförfarandet, och innan den parten mottog meddelandet om uppsägning, om fullgörandet utgör en del av gäldenärens tillgångar. Om detta är omöjligt kan motparten begära domstolsprövning av fullgörandet och de förluster som uppkommit. Dessa fordringar omfattas inte av ackord (artikel 298 i lagen om företagsrekonstruktion).

7 Hur påverkar insolvensförfarandet förfaranden som inleds av enskilda borgenärer (med undantag för pågående rättegångar)?

Efter att en **konkursansökan** har inletts får domstolen, på begäran av gäldenären, den tillfällige övervakaren eller den borgenär som ingav konkursansökan, skjuta upp verkställighetsförfarandet och häva kvarstaden på bankmedel om detta är nödvändigt för att uppfylla målen för konkursförfarandet (artikel 39 i konkurslagen).

Efter konkursförklaringen avbryts enligt lag de förfaranden för att *driva in* tillgångar i konkursboet som inletts före konkursförklaringen. Detta gäller från och med dagen för konkursförklaringen. Förfarandena avslutas enligt lag när konkursbeslutet vinner laga kraft (artikel 146 i konkurslagen).

Efter konkursförklaringen får domstols-, förvaltnings- och förvaltningsdomstolsförfaranden avseende konkursboet endast inledas och genomföras av konkursförvaltaren eller mot konkursförvaltaren. En borgenär får inte inleda ett förfarande avseende en fordran som är föremål för anmälan (artikel 144 i konkurslagen).

I ett rekonstruktionsförfarande avbryts enligt lag de förfaranden för att *driva in* en fordran som omfattas av offentligt ackord (tvångsackord) som inletts innan rekonstruktionsförfarandet inleddes. Detta gäller från och med dagen för inledandet av detta förfarande (artiklarna 259 och 278 i lagen om företagsrekonstruktion). I ett skuldsaneringsförfarande avbryts alla förfaranden för att driva in gäldenärens tillgångar i skuldsaneringsboet (artikel 312 i lagen om företagsrekonstruktion).

Samma dag som beslutet om att godkänna ackordet vinner laga kraft avslutas enligt lag alla säkerhets- och *indrivningsförfaranden* mot gäldenären för att få betalt för de fordringar som omfattas av ackordet. Avbrutna säkerhets- och *indrivningsförfaranden* mot gäldenären för att få betalt för fordringar som inte omfattas av ackordet kan återupptas på borgenärens begäran (artikel 170 i lagen om företagsrekonstruktion).

Inledandet av ackordsförfarandet, det skyndsamma ackordsförfarandet eller skuldsaneringsförfarandet hindrar inte borgenären från att inleda domstols-, förvaltnings- och förvaltningsdomstolsförfaranden eller förfaranden vid en skiljedomstol för att göra gällande fordringar som förts upp i förteckningen över fordringar (artiklarna 257, 276 och 310 i lagen om företagsrekonstruktion).

8 Hur påverkar insolvensförfarandet pågående förfaranden som redan har inletts av enskilda borgenärer?

Efter konkursförklaringen avbryter domstolen på eget initiativ (*ex officio*) förfarandet om det rör konkursboet, dvs. om resultatet av förfarandet kan påverka konkursboet (rör en tillgång som ingår i konkursboet) och konkurs har förklarats och en tvångsförvaltare har utsetts (artikel 174.1.4 och 174.1.5 i civilprocesslagen (*kodeks postępowania cywilnego*)). Domstolen uppmanar konkursförvaltaren eller tvångsförvaltaren att delta i förfarandet (artikel 174.3 i civilprocesslagen). Om den konkursdrabbade parten (gäldenären) är kärande återupptar domstolen på eget initiativ (*ex officio*) det avbrutna förfarandet så snart konkursförvaltaren (tvångsförvaltaren) har utsetts (artikel 180.1.5 i civilprocesslagen).

En talan mot konkursförvaltaren kan endast väckas om en fordran i ett konkursförfarande inte har tagits upp i förteckningen över fordringar efter det att de möjligheter som anges i lagen har uttömts (artikel 145 i konkurslagen).

I ett rekonstruktionsförfarande avbryts pågående domstolsförfaranden (som pågick när rekonstruktionsförfarandet inleddes) om förfarandet avser ackordsboet (eller skuldsaneringsboet) och en förvaltare har utsetts i rekonstruktionsförfarandet eller om en tillfällig förvaltare har utsetts i ett förfarande för att inleda ett skuldsaneringsförfarande och förfarandet avser tillgångar som är föremål för säkerhetsåtgärder (artikel 174.1.4 och 174.1.5 i civilprocesslagen). Domstolen uppmanar den tillfälliga förvaltaren eller förvaltaren att delta i förfarandet (artikel 174.3 i civilprocesslagen).

Ett godtagande av en fordran, ett avstående från att göra gällande en fordran, ett ackord eller gäldenärens godtagande av relevanta sakförhållanden i sådana mål saknar rättsverkan om den av domstolen utsedda övervakaren inte har gett sitt samtycke (artikel 258 i lagen om företagsrekonstruktion).

9 Hur brukar borgenärerna delta i insolvensförfarandet?

Borgenärernas deltagande i ett konkursförfarande regleras av artiklarna 189–213 i konkurslagen. Borgenärer vars fordringar har godtagits har rätt att delta i och rösta vid borgenärssammanträdet.

På eget initiativ (*ex officio*) eller på begäran inrättar konkursdomaren en borgenärskommitté och tillsätter och avsätter dess medlemmar. Kommittén bistår konkursförvaltaren, kontrollerar dennes åtgärder, undersöker statusen för de medel som ingår i konkursboet, beviljar tillstånd för de åtgärder som endast får vidtas med borgenärskommitténs tillåtelse och yttrar sig på begäran av konkursdomaren eller konkursförvaltaren i andra frågor. Borgenärskommittén kan be den konkursdrabbade parten eller konkursförvaltaren att inkomma med förtydliganden och kan undersöka bokföring och handlingar som rör konkursen så länge som detta inte bryter mot företagssekretessen.

Borgenärskommitténs tillstånd krävs för att konkursförvaltarens ska kunna vidta följande åtgärder:

Fortsätta driften av företaget om det ska överleva mer än tre månader efter konkursförklaringen.

Avstå från att sälja hela företaget.

Direkt sälja de tillgångar som ingår i konkursboet.

Teckna lån eller krediter och inteckna konkursgäldenärens tillgångar med begränsade äganderätter.

Godta, avstå från eller ingå en ackordsuppgörelse beträffande bestridda fordringar och väcka talan vid en skiljedomstol.

Undantag kan göras om en av ovannämnda åtgärder snabbt måste vidtas och åtgärden endast berör ett belopp på högst 10 000 polska zloty (PLN). I så fall får konkursförvaltaren, den av domstolen utsedda övervakaren eller förvaltaren vidta åtgärden utan kommitténs tillstånd.

Dessutom behövs det inte något tillstånd från borgenärskommittén för att sälja lös egendom om det beräknade värdet på all lös egendom i konkursboet enligt inventarieförteckningen inte överstiger 50 000 PLN. Det behövs inte heller något tillstånd för att sälja fordringar och andra rättigheter om det nominella värdet på alla fordringar och andra rättigheter som ingår i konkursboet enligt inventarieförteckningen inte överstiger 50 000 PLN.

I ett konkursförfarande kan borgenären lägga fram ett ackordsförslag.

Borgenärer kan även överklaga en konkursdomstols eller en konkursdomares beslut att godkänna konkursförvaltarens redovisningsrapporter, beslut beträffande förteckningen över fordringar (även när det gäller andra borgenärsfordringar), utdelningsförslaget, konkursförvaltarens ersättning och beslutet att avbryta eller avsluta konkursförfarandet.

Borgenärsdeltagande i **ett rekonstruktionsförfarande** regleras av artiklarna 104–139 i lagen om företagsrekonstruktion. De borgenärer vars fordringar har förts in i en godkänd förteckning över fordringar samt de borgenärer som kommer till borgenärssammanträdet och till konkursdomaren inger en exekutionstitel som styrker deras fordran har rätt att delta i och rösta vid borgenärssammanträdet.

Vid borgenärssammanträdet kan en ackordsuppgörelse träffas om minst en femtedel av de borgenärer som har rätt att rösta om en ackordsuppgörelse deltar i sammanträdet.

På eget initiativ (*ex officio*) eller på begäran inrättar konkursdomaren en borgenärskommitté och tillsätter och avsätter dess medlemmar.

Borgenärskommittén bistår den av domstolen utsedda övervakaren eller förvaltaren, kontrollerar deras åtgärder, undersöker statusen för de medel som ingår i ackords- eller skuldsaneringsboet, beviljar tillstånd för de åtgärder som endast får vidtas med borgenärskommitténs tillåtelse och yttrar sig på begäran av konkursdomaren eller konkursförvaltaren i andra frågor. Borgenärssammanträdet och dess medlemmar kan inkomma med synpunkter till konkursdomaren om de åtgärder som vidtagits av gäldenären, den av domstolen utsedda övervakaren eller förvaltaren. Borgenärskommittén kan be gäldenären, den av domstolen utsedda övervakaren eller konkursförvaltaren att inkomma med förtydliganden och kan undersöka gäldenärens bokföring och handlingar så länge som detta inte bryter mot företagssekretessen. I andra fall och om det råder tvivel specificerar konkursdomaren i vilken omfattning borgenärskommitténs medlemmar har rätt att undersöka gäldenärsföretagets bokföring och handlingar.

Borgenärskommitténs samtycke krävs för att gäldenären eller förvaltaren ska kunna utföra följande åtgärder:

Belasta delar av ackords- eller skuldsaneringsboet med en inteckning, pant, registrerad pant eller inteckning av fartyg för att säkra en fordran som inte omfattas av ackord.

Överföra äganderätten till ett föremål eller en rättighet för att säkra en fordran som inte omfattas av ackord.

Belasta delar av ackords- eller skuldsaneringsboet med andra rättigheter.

Teckna krediter eller lån.

Ingå ett avtal om att arrendera gäldenärens företag eller en organiserad del av detta eller liknande avtal.

(Om de vidtas med borgenärskommitténs samtycke kan ovannämnda åtgärder inte betraktas som överkställbara i förhållande till konkursboet.)

Gäldenärens försäljning av fast egendom eller andra tillgångar vars värde överstiger 500 000 PLN.

Borgenärer kan även överklaga en rekonstruktionsdomstols eller en konkursdomares beslut att godkänna förvaltarens redovisningsrapporter, beslut beträffande förteckningen över fordringar (ackords- och skuldsaneringsförfaranden) och andra borgenärsfordringar, den av domstolen utsedda övervakarens eller förvaltarens arvode och beslutet att avbryta eller avsluta konkursförfarandet.

10 I vilken mån kan konkursförvaltaren använda eller avyttra de tillgångar som ingår i konkursboet?

I **ett konkursförfarande** upprättar konkursförvaltaren efter konkursförklaringen en inventarieförteckning, beräknar konkursboets värde och utarbetar en likvidationsplan. I likvidationsplanen föreslås hur försäljningen av tillgångarna i konkursboet ska gå till, särskilt företaget, tidpunkten för försäljningen, en beräkning av kostnaderna och de ekonomiska skälen för att fortsätta affärsverksamheten (artikel 306 i konkurslagen). Efter att ha upprättat inventarieförteckningen och den finansiella rapporten eller efter att överlämnat en skriftlig rapport likviderar konkursförvaltaren konkursboet (artikel 308 i konkurslagen).

Efter likvidationen får konkursförvaltaren driva konkursgäldenärens företag vidare om det går att träffa en ackordsuppgörelse med borgenärerna eller om det går att sälja hela konkursgäldenärens företag eller organiserade delar av detta (artikel 312 i konkurslagen).

I **rekonstruktionsförfaranden, dvs. i det skyndsamma ackordsförfarandet och ackordsförfarandet**, fortsätter gäldenären vanligtvis driften av sitt företag. I enlighet med artiklarna 239.1 och 295 i lagen om företagsrekonstruktion kan gäldenären fräntas rätten att driva företaget om gäldenären, med eller utan avsikt, bryter mot lagen genom att driva företaget vidare på ett sätt som skadar borgenärerna eller som riskerar att skada dessa i framtiden,

det är uppenbart att det sätt som företaget drivs på inte garanterar att ackordsuppgörelsen följs eller en förvaltare (*kurator*) har utsetts för gäldenären i enlighet med artikel 68.1,

gäldenären inte följer konkursdomarens eller den av domstolen utsedda övervakarens instruktioner, särskilt genom att underlåta att lägga fram lagenliga ackordsförslag inom den tidsfrist som konkursdomaren fastställt.

Om gäldenären eller dennes företrädare personligen måste delta i **ett skuldsaneringsförfarande** för att detta ska kunna genomföras och dessa samtidigt garanterar att driften av företaget sker på rätt sätt, kan domstolen tillåta att gäldenären sköter hela eller delar av den rutinmässiga driften av sitt företag (artikel 288.3 i lagen om företagsrekonstruktion).

I **förfarandet för att godkänna** ackord driver gäldenären sitt företag vidare under hela den tid som förfarandet pågår.

11 Vilka fordringar ska anmälas gentemot konkursboet och hur behandlas fordringar som uppkommer efter det att insolvensförfarandet har inletts?

I konkursförfaranden anmäls alla fordringar från borgenärer med personliga fordringar. En fordran kan även anmälas av en borgenär vars fordran har säkrats genom en inteckning, pant, registrerad pant, skattepant, inteckning i fartyg eller något annat införande i fastighets- och inteckningsregistret eller fartygsregistret (om fordran inte anmäls av borgenären förs den upp i förteckningen på eget initiativ (*ex officio*)). Fordringar som grundas på ett anställningsförhållande förs upp i förteckningen på eget initiativ (*ex officio*) (artiklarna 236.1, 236.2 och 237 i konkurslagen).

Kostnaderna för konkursförfarandet täcks först, före de skulder i konkursboet som uppkommit efter konkursförklaringen – (artiklarna 230.2, 343.1 och 343.11 i konkurslagen), utan att ett utdelningsförslag upprättas.

I **rekonstruktionsförfaranden** omfattar förteckningen över fordringar de personliga fordringar gentemot gäldenären som uppkom innan rekonstruktionsförfarandet inleddes (artikel 76 i lagen om företagsrekonstruktion). I förteckningen skiljer man mellan fordringar som omfattas av tvångsackord och fordringar som omfattas av ackord med borgenärens samtycke (artikel 86 i lagen om företagsrekonstruktion).

I rekonstruktionsförfaranden anmäls inte fordringar. Förteckningen över fordringar utarbetas av övervakaren eller förvaltaren på grundval av gäldenärens bokföring, andra handlingar, poster i fastighets- och inteckningsregistret och andra register.

Ett ackord är bindande för borgenärer vars fordringar enligt lagen omfattas av ackord, även om de inte är upptagna i förteckningen över fordringar.

Ett ackord är inte bindande för borgenärer som inte har angetts av gäldenären och som inte har deltagit i förfarandet (artikel 166 i lagen om företagsrekonstruktion).

Ackordet får inte omfatta underhållsfordringar, förmåner som betalats som kompensation för att ha orsakat sjukdom, arbetsoförmåga, funktionsnedsättning eller dödsfall och livränta som beviljats i utbyte för rättigheter enligt ett livränteaftal, fordringar som avser egendomsöverlåtelse och för upphörande av intrång i rättigheter, fordringar som gäldenären är betalningsskyldig för i samband med ett arv som erhållits efter att rekonstruktionsförfarandet inleddes, efter att arvet har tillförts ackords- eller skuldsaneringsboet, fordringar beträffande den del av socialförsäkringsavgifterna som finansieras av den försäkrade och som gäldenären betalar.

Ackordet omfattar inte heller fordringar som grundas på ett anställningsförhållande och fordringar med gäldenärens egendom som säkerhet i form av en inteckning, pant, registrerad pant, skattepant eller inteckning i fartyg, i den mån värdet täcks av säkerheten, om inte borgenären går med på att låta dessa fordringar omfattas av ackordet (artikel 151 i lagen om företagsrekonstruktion).

12 Enligt vilka regler ska fordringar anmälas, styrkas och godtas?

Reglerna för att anmäla, styrka och godta fordringar i ett konkursförfarande anges i artiklarna 239–266 i konkurslagen.

I ett konkursförfarande har borgenärerna ansvaret för att anmäla fordringar. Fordringar ska anmälas senast 30 dagar efter det att konkursbeslutet offentliggjordes i domstols- och handelstidningen (*Monitor Sądowy i Gospodarczy*), och därefter i centralregistret för rekonstruktion och konkurs (*Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości*) (artikel 51 i konkurslagen och artikel 455 i lagen om företagsrekonstruktion).

Fordringar som grundas på ett anställningsförhållande behöver inte anmälas. Denna typ av fordringar förs *ex officio* in i förteckningen över fordringar (artikel 237 i konkurslagen).

En borgenärs fordran ska anmälas skriftligen och inges i två exemplar. Anmälan ska innehålla borgenärens namn och adress, PESEL-nummer (personnummer) eller KRS-nummer (nummer i det nationella domstolsregistret). Om dessa saknas ska anmälan innehålla uppgifter som gör det möjligt att tydligt identifiera borgenären, definiera fordran tillsammans med de oförutsedda kostnader som ska betalas och värdet på den fordran som inte är en penningfordran, bevis som styrker att denna fordran finns (om fordran har förts upp i den förteckning över fordringar som upprättats i ett rekonstruktionsförfarande räcker det att åberopa detta), vilken kategori fordran tillhör, vilka säkerheter som ställts för den och ärendets status om fordran är föremål för ett pågående domstolsförfarande, administrativt förfarande, förvaltningsdomstolsförfarande eller skiljedomsförfarande. Om en fordran anmäls där konkursgäldenären inte är en personlig gäldenär ska det anges vilken tillgång som ska användas som säkerhet. Om borgenären är delägare eller aktieägare i ett konkursdrabbat företag ska han eller hon anges hur många och vilken typ av aktier han eller hon innehar.

Konkursdomaren vidarebefordrar en korrekt anmäld fordran till konkursförvaltaren. Konkursförvaltaren kontrollerar huruvida fordringarna styrks av konkursgäldenärens bokföring eller andra handlingar eller poster i fastighets- och inteckningsregistret eller andra register och uppmanar konkursgäldenären att inom en bestämd tidsfrist förklara huruvida fordran godtas. Om den anmälda fordran inte styrks genom konkursgäldenärens bokföring eller andra handlingar eller poster i fastighets- och inteckningsregistret eller andra register uppmanar konkursförvaltaren borgenären att inom en vecka överlämna de handlingar som nämns i anmälan och förklarar att fordran annars inte kan godtas. Konkursförvaltaren får dock ta hänsyn till handlingar som överlämnats efter att denna frist har löpt ut om detta inte försenar överlämnandet av förteckningen över fordringar till konkursdomaren.

Inom två veckor från tillkännagivandet av att förteckningen över fordringar har tillförts ärendeaften får borgenären göra en invändning till konkursdomaren. Även konkursgäldenären får göra en invändning om utkastet till förteckningen över fordringar inte överensstämmer med dennes önskemål eller förklaringar. Om konkursgäldenären trots uppmaningar inte har lämnat någon förklaring får denna part endast göra en invändning om han eller hon kan styrka att orsaken till att han eller hon inte har lämnat någon förklaring beror på omständigheter som ligger bortom hans eller hennes kontroll.

Konkursdomaren ändrar förteckningen över fordringar efter att beslutet angående invändningen vunnit laga kraft – och om det beslutet överklagas, efter att domstolens beslut vunnit laga kraft – och godkänner förteckningen över fordringar. Om ingen invändning görs godkänner konkursdomaren förteckningen över fordringar efter att fristen för att göra invändningar har löpt ut. Konkursdomaren får på eget initiativ (*ex officio*) modifiera förteckningen över fordringar. Om det konstateras att sådana fordringar som helt eller delvis inte existerar har förts upp i förteckningen över fordringar eller att fordringar som ska föras upp i förteckningen *ex officio* inte har förts upp, får konkursdomaren modifiera förteckningen över fordringar *ex officio*.

En fordran som inte måste anmälas men som ändå anmäls eller offentliggörs förs upp i tillägget till förteckningen över fordringar om anmälan eller offentliggörandet sker efter fristen. Förteckningen över fordringar justeras i enlighet med lagakraftvunna domar. En ändring av storleken på en fordran som görs efter att förteckningen över fordringar har upprättats beaktas vid utarbetandet av utdelningsförslaget eller vid omröstningen på borgenärssammanträdet. Efter att ett konkursförfarande har avslutats eller avbrutits fungerar ett utdrag från förteckningen över fordringar som godkänts av konkursdomaren, med uppgift om fordran och det delbelopp som borgenären har mottagit, som en exekutionstitel gentemot konkursgäldenären (detta gäller inte borgenärer där konkursgäldenären inte var en personlig gäldenär). Konkursgäldenären kan begära att det ska fastställas att en fordran i förteckningen över fordringar inte existerar eller endast existerar i mindre grad, om konkursgäldenären inte har godtagit en fordran som anmäls i ett konkursförfarande och domstolen ännu inte har meddelat en lagakraftvunnen dom beträffande fordran. Efter att utdraget ur förteckningen har förklarats verkställbart får konkursgäldenären invända att den fordran som förts upp i förteckningen inte existerar eller endast existerar i mindre grad, genom att väcka talan om ogiltigförklaring av exekutionstiteln. Utarbetandet av förteckningen över fordringar i **ett rekonstruktionsförfarande** regleras av artiklarna 84–102 i lagen om företagsrekonstruktion.

Förteckningen över fordringar utarbetas av övervakaren eller förvaltaren på grundval av gäldenärens bokföring, andra handlingar, poster i fastighets- och inteckningsregistret och andra register. I ett skuldsaneringsförfarande som inlett på grundval av en förenklad begäran upprättas förteckningen över fordringar så långt det är möjligt på grundval av den förteckning över fordringar som upprättats i det föregående rekonstruktionsförfarandet. Om ett ackordsförslag innebär att borgenärerna ska delas in i grupper upprättas förteckningen över fordringar med beaktande av den föreslagna uppdelningen. I förteckningen skiljer man mellan fordringar som omfattas av offentligt ackord och fordringar som omfattas av ackord med borgenärens samtycke.

I det skyndsamma ackordsförfarandet får gäldenären invända mot att en fordran förs upp i förteckningen över fordringar. En sådan fordran anses utgöra en bestridd fordran. I så fall justerar konkursdomaren förteckningen över fordringar och förteckningen över bestridda fordringar för att ta hänsyn till detta.

I ackordsförfarandet och skuldsaneringsförfarandet får parterna i förfarandet, inom två veckor från tillkännagivandet av datumet för överlämnandet av förteckningen över fordringar och förteckningen över bestridda fordringar, inge en invändning till konkursdomaren mot att en fordran förs upp i förteckningen över fordringar. Gäldenären får göra en invändning om förteckningen över fordringar inte överensstämmer med hans eller hennes förklaring om vilka fordringar som godtagits eller inte godtagits. Om gäldenären inte har lämnat någon förklaring får gäldenären endast göra en invändning om gäldenären kan styrka att orsaken till att han eller hon inte har lämnat någon förklaring beror på omständigheter som ligger bortom hans eller hennes kontroll. Inom samma tidsfrist får en gäldenär eller borgenär som inte har förts upp i förteckningen över fordringar invända mot detta.

En invändning som görs efter det att denna tidsfrist har löpt ut eller som inte kan prövas på grund av något annat skäl eller en invändning som innehåller brister som inte har åtgärdats av den part som gjort invändningen eller för vilken parten inte har betalat avgiften inom den fastställda tidsfristen avvisas av konkursdomaren.

Konkursdomaren bortser från förklaringar och bevisning som inte tagits upp i invändningen om inte den part som invänder *prima facie* kan visa att det inte är hans eller hennes fel att förklaringarna och bevisningen inte togs upp i invändningen eller att det faktum att dessa lämnats sent inte kommer att försena prövningen av målet.

Sakförhållanden som motiverar invändningen kan endast styrkas genom skriftlig bevisning eller ett sakkunnigutlåtande. Om fordran fastställs i en lagakraftvunnen dom får invändningen mot att föra upp en fordran i förteckningen över fordringar endast grundas på händelser som ägde rum efter avslutandet av den rättegång vid vilken domen avkunnades.

Invändningen prövas vid en icke-offentlig överläggning inom två månader från det att den ingavs. Prövningen görs av konkursdomaren, hans eller hennes ställföreträdare eller en annan domare som utsetts för detta ändamål. Om den domare som prövar invändningen bestämmer sig för att en förhandling krävs meddelar han eller hon den av domstolen utsedda övervakaren eller förvaltaren, den gäldenär och borgenär som gjorde invändningen och den borgenär mot vars fordran invändningen gjordes. Underlåtelse att göra detta, även om underlåtelser kan vara motiverad, förhindrar inte utfärdandet av ett beslut. Konkursdomaren, hans eller hennes ställföreträdare eller en annan domare som utsetts för detta ändamål får avstå bevisupptagning genom ett sakkunnigutlåtande om den sakkunnige har lämnat ett utlåtande i något annat förfarande vid en domstol, skiljedomstol eller förvaltningsorgan. I så fall betraktas de handlingar som innehåller sakkunnigutlåtandet som bevisning.

Ett beslut om föremålet för en invändning kan överklagas av gäldenären, den av domstolen utsedda övervakaren eller förvaltare och borgenärer.

Förteckningen över fordringar justeras i den utsträckning som anges i beslutet efter det att beslutet om fastställandet av invändningen har vunnit laga kraft. I det skyndsamma ackordsförfarandet godkänns förteckningen över fordringar av konkursdomaren på borgenärssammanträdet.

I ackords- och skuldsaneringsförfarandet godkänner konkursdomaren förteckningen över fordringar när tidsfristen för att göra invändningar löper ut eller, om en invändning har gjorts, efter det att beslutet om invändningen har vunnit laga kraft.

Konkursdomaren godkänner förteckningen över fordringar som inte påverkas av invändningar för vilka det ännu inte har meddelats ett lagakraftvunnet avgörande om summan av de fordringar som omfattas av dessa invändningar utgör högst 15 procent av alla fordringar som ger borgenärer rätt att rösta om ett ackord. Förfarandet beträffande dessa invändningar avbryts av domstolen eller konkursdomaren om de inte har varit föremål för ett lagakraftvunnet avgörande när det är dags att rösta om ackordet.

Om det upptäcks att förteckningen över fordringar innehåller en fordran som helt eller delvis inte existerar eller som innehas av en annan person än den som i förteckningen anges som borgenär får konkursdomaren på eget initiativ (*ex officio*) stryka fordran från förteckningen. Beslutet om att stryka fordran delges berörd borgenär, gäldenären och övervakaren eller förvaltaren. Beslutet kan inte överklagas.

Övervakaren eller förvaltaren utarbetar ett tillägg till förteckningen över fordringar om man efter att förteckningen över fordringar har överlämnats upptäcker en fordran som inte har förts upp i förteckningen.

Efter det slutliga beslutet att inte godkänna ett ackord eller det slutliga beslutet att avbryta ett rekonstruktionsförfarande fungerar ett utdrag från den godkända förteckningen över fordringar, som innehåller uppgifter om borgenärens namn och hans eller hennes fordran, som en exekutionstitel gentemot gäldenären.

Efter det slutliga beslutet att godkänna ett ackord fungerar ett utdrag från den godkända förteckningen över fordringar, tillsammans med ett utdrag från det slutliga beslut där ackordet godkänns, som en exekutionstitel gentemot gäldenären och den part som ställde den säkerhet som garanterar att ackordet kan genomföras, om en handling som bekräftar säkerheten har ingetts till domstolen, och gentemot den part som måste göra ytterligare en betalning, om ackordet tillåter ytterligare betalningar mellan borgenärer.

Gäldenären kan begära att det ska fastställas att en fordran i förteckningen över fordringar inte existerar eller endast existerar i mindre grad, om gäldenären har gjort en invändning i rekonstruktionsförfarandet och domstolen ännu inte har meddelat ett lagakraftvunnet avgörande beträffande fordran.

Efter att utdraget ur förteckningen har förklarats verkställbart får gäldenären invända att en fordran som förts upp i förteckningen inte existerar eller endast existerar i mindre grad genom att väcka talan om ogiltigförklaring av exekutionstiteln.

13 Enligt vilka regler ska behållningen fördelas? Hur bestäms prioritetsordningen för borgenäremas fordringar och rättigheter?

I ett konkursförfarande anges reglerna för fördelningen av behållningen i artiklarna 335–351 i konkurslagen.

Först täcks kostnaderna för konkursförfarandet och sedan, om behållningen räcker, andra skulder som konkursboet ådragit sig (s.k. massaskulder) i takt med att de relevanta summorna tillförs konkursboet.

Underhållsfordringar för perioden efter konkursförklaringen betalas av konkursförvaltaren när de förfaller, fram till dess att det slutliga utdelningsförslaget har utarbetats. Varje gång får varje underhållsberättigad ett belopp som inte överstiger minimilönen. Resten av dessa fordringar betalas inte med medel ut konkursboet.

De fordringar som ska betalas med medel ur konkursboet (efter att samtliga kostnader för konkursförfarandet, skulder som konkursboet ådragit sig och underhållsfordringar har betalats) kan delas upp i följande kategorier:

Den första kategorin – fordringar som grundas på ett anställningsförhållande för perioden före konkursförklaringen (detta gäller i tillämpliga delar fordringar från fonden för garanterade sociala förmåner för arbetstagare avseende återbetalning, med medel ur konkursboet, av förmåner som betalats ut till konkursgäldenärens anställda), med undantag av fordringar avseende ersättning till konkursgäldenärens företrädare eller till en person som utför verksamhet som hänger samman med driften eller övervakningen av konkursgäldenärens företag, jordbrukares fordringar enligt avtal om leverans eller produktion från deras egna gårdar, underhållsfordringar och förmåner som betalats som kompensation för att ha orsakat sjukdom, arbetsoförmåga, funktionsnedsättning eller dödsfall och livränta som beviljats i utbyte för rättigheter enligt ett livränteeftersättelseavtal under de tre år som föregick konkursförklaringen, fordringar som avser socialförsäkringsavgifter och fordringar som uppkom under rekonstruktionsförfarandet och som kan tillskrivas förvaltarens handlingar eller fordringar som kan tillskrivas gäldenärens handlingar efter att rekonstruktionsförfarandet inletts, som inte behöver borgenärskommitténs samtycke eller samtycke från den av domstolen utsedda övervakare eller som utförs med borgenärskommitténs samtycke eller samtycke från den av domstolen utsedda övervakaren, om konkursen tillkännagavs som ett resultat av en förenklad konkursansökan, samt fordringar avseende krediter, lån, obligationer, garantier eller rembursar eller annan finansiering enligt det ackord som antogs under rekonstruktionsförfarandet och beviljades i samband med genomförandet av det ackordet, om konkursen tillkännagavs som ett resultat av prövningen av en konkursansökan som ingetts senast tre månader efter att ackordet slutligen har avbrutits. Den andra kategorin – andra fordringar, som inte fullgjorts i andra kategorier, särskilt skatter och offentliga avgifter samt andra fordringar beträffande socialförsäkringsavgifter.

Den tredje kategorin – ränta på fordringar som ingår i ovannämnda kategorier, i den ordning som grundbeloppen betalas samt domstolsböter och administrativa böter och fordringar beträffande donationer och testamentariska gåvor.

Den fjärde kategorin – delägares eller aktieägares fordringar beträffande ett lån eller en annan rättshandling med liknande effekt, särskilt leverans av varor på avbetalning till den konkursgäldenär som var ett kapitalbolag under de fem år som föregick konkursförklaringen.

Om den summa som ska delas ut inte räcker för att betala alla fordringar betalas fordringarna i nästa kategori först efter att alla fordringar i den föregående kategorin har betalats. Om den summa som ska delas ut inte räcker för att betala alla fordringar i en viss kategori ska de betalas i proportion till hur stora de är.

Fordringar som säkrats genom en inteckning, pant, registrerad pant, skattepant och inteckning i fartyg samt rättigheter som löper ut i enlighet med bestämmelserna i lagen och effekterna av att offentliggöra av personliga rättigheter och fordringar som belastar fast egendom, en rätt till permanent nyttjanderätt, en medlem av ett kooperativs äganderätt till bostadsutrymmen eller ett fartyg som förts in i ett fartygsregister betalas med de medel som erhålls

genom likvidationen av den belastade parten minus kostnaden för likvidationen av denna part och andra konkurskostnader upp till högst en tiondel av den summa som erhöles genom likvidationen. Den del av konkurskostnaderna som dras av får dock inte vara högre än den del som motsvarar den in-tecknade tillgångens värde i förhållande till värdet på hela konkursboet. Dessa fordringar betalas i prioriteringsordning. Om den summa som erhålls genom likvidationen av den in-tecknade parten används för att betala både fordringar med en in-teckning som säkerhet och rättigheter som löper ut och personliga rättigheter och fordringar avgörs prioriteringen av vid vilken tidpunkt införandet av en in-teckning, rättighet eller fordran i fastighets- och in-teckningsregistret får rättsverkan.

Fordringar för vilka det ställts säkerhet enligt separata **bestämmelser** betalas på samma sätt som ovannämnda fordringar. Den summa som ska betalas till borgenären beräknas först med beaktande av huvudfordran, sedan räntan och andra fordringar som det ställts säkerhet för och till sist kostnaderna för förfarandet.

Om fast egendom, en nyttjanderätt, en medlem i ett kooperativs rätt till bostadsytor eller ett fartyg som förts in i ett fartygsregister säljs innan betalningen av en fordran med en in-teckning eller en in-teckning i fartyg och andra rättigheter, in-begripet personliga rättigheter och fordringar som belastade den sålda tillgången och som löpte ut till följd av försäljningen betalas underhållsfordringar och förmåner som betalas ut som kompensation för att ha orsakat sjukdom, arbetsoförmåga, funktionsnedsättning eller dödsfall och livränta som beviljats i utbyte för rättigheter enligt ett livränteavtal för perioden efter konkursförklaringen och ersättning för anställdas arbete på den fasta egendomen, på fartyget eller i lokalerna under de tre månader som föregick försäljningen med som högst upp till tre gånger minimilönen.

I ett rekonstruktionsförfarande betalas fordringar i enlighet med det ackord som domstolen godkänt. Reglerna för betalning av fordringar anges i artiklarna 155–163 i lagen om företagsrekonstruktion.

Ackordsuppgörelsen kan innebära att borgenärer delas in i grupper utifrån olika intressekategorier, särskilt borgenärer med fordringar som grundas på ett anställningsförhållande som har gått med på att omfattas av ackordet, jordbrukare med fordringar som avser leveranser av produkter från sina egna gårdar, borgenärer vars fordringar har säkrats genom en in-teckning, pant, registrerad pant, skattepant eller in-teckning i fartyg samt genom överlåtelse av äganderätten till en tillgång, fordran eller annan rättighet till borgenären och som har gått med på att omfattas av ett sådant ackord, borgenärer som är delägare eller aktieägare i en gäldenär som är ett kapitalbolag, och vars aktieinnehav ger dem minst fem procent av rösterna vid delägarnas möte eller vid bolagsstämman.

Samma villkor för att rekonstruera gäldenärens skulder gäller för alla borgenärer och om omröstningen om ackordet sker i grupper av borgenärer, för borgenärer i samma grupp, om inte en borgenär uttryckligen går med på mindre fördelaktiga villkor.

Tillämpning av mer fördelaktiga villkor för att rekonstruera en gäldenärs skulder kan godtas av en borgenär som, efter att rekonstruktionsförfarandet har inletts, beviljas eller ska bevilja finansiering i form av en kredit, obligationer, bankgarantier, rembursor eller på grundval av ett annat finansiellt instrument som är nödvändigt för att genomföra ackordet.

Villkoren för rekonstruktion av fordringar som grundas på ett anställningsförhållande får inte frånta de anställda deras rätt till minimilön.

En rekonstruktion gäller i lika hög grad för ekonomiska som icke-ekonomiska förpliktelser. Om borgenären inom en vecka från att ha mottagit ett meddelande om datumet för borgenärssammanträdet tillsammans med en kopia på ackordsförslaget invänder mot att göra om hans eller hennes fordran till en annan fordran än en penningfordran, lämnar en förklaring till konkursövervakaren eller förvaltaren, eller om en rekonstruktion inte är möjlig på grund av att fordran inte är en penningfordran, omvandlas den fordran till en penningfordran. Ändringen får effekt när förfarandet inleds.

Villkoren för att rekonstruera de fordringar som anges i artikel 161.1.3 kan skilja sig åt beroende fordringarnas prioriteringsordning.

14 Vilka är villkoren för och verkningarna av att insolvensförfarandet slutförs (inklusive ackord)?

Domstolen avslutar **konkursförfarandet** när slututdelningen har genomförts eller när alla borgenärer har fått betalt under förfarandet.

Den dag beslutet att avsluta konkursförfarandet vinner laga kraft återfår konkursgäldenären rätten att förvalta och förfoga över sina tillgångar.

Efter att konkursförfarandet har avslutats avslutas alla pågående förfaranden som konkursförvaltaren har inletts för att ogiltigförklara en åtgärd som konkursgäldenären har vidtagit till nackdel för borgenärer, och ömsesidiga fordringar beträffande återbetalning av kostnaderna för förfarandet förfaller. I andra civilrättsliga förfaranden ersätter konkursgäldenären konkursförvaltaren.

Under de 30 dagar som följer på tillkännagivandet av beslutet att avsluta konkursförfarandet får en konkursgäldenär som är en fysisk person ansöka om en betalningsplan ska utarbetas för betalningen till borgenärerna och att de skulder som inte har betalats i konkursförfarandet ska avskrivas. Domstolen avslår begäran om konkursgäldenären själv har orsakat sin insolvens eller materiellt har ökat dess omfattning, antingen avsiktligt eller genom grov oaksamhet och om

bevisen tyder på att konkursgäldenären bör beläggas med näringsförbud och inte bör få bedriva verksamhet som egenföretagare eller delägare i ett enkelt bolag och inte bör få vara styrelseledamot, medlem av en revisionskommitté, företrädare för en fysisk person som bedriver verksamhet inom samma bransch, i ett kommersiellt bolag, statligt bolag, kooperativ, stiftelse eller förening, eller

konkursgäldenären inte på ett korrekt sätt har fullgjort de skyldigheter denne har ålagts i konkursförfarandet, eller

konkursgäldenären under de tio år som föregick konkursansökan har varit föremål för konkursförfaranden i vilka alla eller delar av dennes skulder avskrevs, om inte konkursgäldenärens insolvens skedde eller dess omfattning ökade trots vederbörlig aktsamhet från konkursgäldenärens sida, eller om under den tioårsperiod som föregick konkursansökan det förslag för konkursgäldenärens betalning av borgenärerna upphävts i enlighet med artiklarna 370e.1, 370e.2 eller 49120, eller

om under den tioårsperiod som föregick konkursansökan en handling som utförts av konkursgäldenären i ett lagakraftvunnet beslut har befunnits vara till nackdel för borgenärer

– om inte avskrivningen av resten av konkursgäldenärens skulder kan motiveras av rättviseskäl eller humanitära behov.

I sitt beslut om att utarbeta betalningsplanen för betalningen av borgenärer anger domstolen i vilken omfattning och under vilken tid (som längst 36 månader) gäldenären måste betala de skulder som godtagits i förteckningen över fordringar och som inte har betalats under konkursförfarandet till följd av utdelningsförslaget och vilken del av konkursgäldenärens skulder som uppkommit före konkursförklaringen som ska avskrivas efter att borgenärerna har fått betalt enligt utdelningsförslaget. Under tiden förslaget till betalning av borgenärerna genomförs kan verkställighetsförfaranden inte inledas beträffande fordringar som uppkommit före konkursförklaringen (med undantag av fordringar som uppkommit till följd av de skyldigheter som anges i artikel 370f.2 och fordringar som inte offentliggjorts av konkursgäldenären om borgenären inte deltog i förfarandet). Konkursgäldenären kan inte heller företa rättshandlingar som kan undergräva dennes förmåga att genomföra förslaget till betalning av borgenärerna (i undantagsfall får domstolen, på konkursgäldenärens begäran, ge sitt samtycke till eller godkänna en sådan rättshandling).

I slutet av april varje år måste konkursgäldenären överlämna en rapport till domstolen om genomförandet av förslaget till betalning av borgenärerna under föregående kalenderår. Rapporten ska innehålla uppgifter om vilka intäkter som genererats, vilka belopp som återbetalats och vilka tillgångar som förvärvats som har ett värde som överstiger den genomsnittliga månatliga ersättningen i företagssektorn, med undantag av betalning av en vinstutdelning för vinster som gjorts under det föregående årets tredje kvartal.

På konkursgäldenärens begäran och efter att ha hört borgenärerna får domstolen ändra utdelningsförslaget om konkursgäldenären inte kan fullgöra de förpliktelser som anges i förslaget. Domstolen kan även förlänga perioden för återbetalning av skulder med upp till 18 månader.

Om konkursgäldenärens ekonomiska situation förbättras under tiden utdelningsförslaget genomförs, och den förbättringen kan tillskrivas andra orsaker än en löneökning eller en ökning av intäkterna från den näringsverksamhet som en konkursgäldenär personligen bedriver, får borgenären och konkursgäldenären inge en begäran om ändring av förslaget. Domstolen utfärdar ett beslut om ändring av utdelningsförslaget efter att ha hört konkursgäldenären och den borgenär som omfattas av utdelningsförslaget.

Domstolen upphäver, på eget initiativ (*ex officio*) eller på borgenärens begäran, utdelningsförslaget om konkursgäldenären underlåter att fullgöra sina förpliktelser enligt förslaget. Domstolen gör detta efter att ha hört konkursgäldenären och de borgenärer som omfattas av utdelningsförslaget, om inte underlåtelserna att fullgöra förpliktelserna är obetydlig eller avskrivningen av resten av konkursgäldenärens skulder motiveras av rättviseskäl eller av humanitära behov. Detta gäller i tillämpliga delar om konkursgäldenären

inte i tid har lämnat en rapport om genomförandet av utdelningsförslaget,

i rapporten om genomförandet av utdelningsförslaget underlåter att uppge intäkter som genererats eller tillgångar som förvärvats,

har företagit en rättshandling som kan undergräva konkursgäldenärens förmåga att genomföra utdelningsförslaget utan att ha inhämtat domstolens samtycke eller om denna handling inte har godkänts av domstolen,

dolde tillgångar eller i ett lagakraftvunnet avgörande har befunnits ha företagit en rättshandling till nackdel för borgenärer.

Om utdelningsförslaget dras tillbaka avskrivs inte konkursgäldenärens skulder.

Domstolen fastställer utdelningsförslaget. Efter att konkursgäldenären har fullgjort de förpliktelser som anges i utdelningsförslaget avskriver domstolen de av konkursgäldenärens skulder som uppkom före konkursförklaringen och som inte betalats i samband med genomförandet av utdelningsförslaget. Däremot avskrivs inte underhållsfordringar, skulder som rör förmåner som betalats som kompensation för att ha orsakat sjukdom, arbetsförmåga, funktionsnedsättning eller dödsfall, böter som utdömts av domstolen samt skyldigheten att ersätta den skada och det lidande som åsamkats, skyldighet att betala tilläggsavgifter eller kontantförmåner som domstolen beslutat om som ett straff eller villkorlig påföljd samt skyldighet att ersätta skada som lidits till följd av ett brott eller en förseelse som i en lagakraftvunnen dom har befunnits ha ägt rum och fordringar som konkursgäldenären avsiktligt har underlåtit att uppge, om borgenären inte deltog i förfarandet.

Ändringar i rättsförhållandena som görs i enlighet med bestämmelserna i lagen är bindande för konkursgäldenären och motparten även efter att konkursförfarandet har avslutats, om inte annat föreskrivs i en separat rättsakt.

Ett rekonstruktionsförfarande avslutas när domstolens beslut att godkänna eller inte godkänna ackordet vinner laga kraft. Om gäldenären frångått rätten att förfoga över sina tillgångar eller om denna rätt begränsats återfår gäldenären denna rätt, om inte annat föreskrivs i ackordet (artikel 171 i lagen om företagsrekonstruktion).

Efter att ackordet har genomförts eller efter att de fordringar som omfattas av ackordet har drivits in utfärdar domstolen – på begäran av gäldenären, ackordsövervakaren eller en annan person som enligt ackordsuppgörelsen har rätt att genomföra eller övervaka genomförandet av ackordet – ett beslut som bekräftar att ackordet har genomförts (artikel 172 i lagen om företagsrekonstruktion).

15 Vad har borgenärerna för ställning efter slutfört insolvensförfarande?

Om ett utdelningsförslag upprättas efter att ett konkursförfarande mot fysiska personer som bedriver ekonomisk eller yrkesmässig verksamhet har avslutats får borgenären begära att domstolen ska dra tillbaka utdelningsförslaget om konkursgäldenären underlåter att uppfylla de förpliktelser som anges i förslaget eller underlåter att i tid lämna en rapport om genomförandet av förslaget, underlåter att uppge de intäkter som genererats eller de tillgångar som förvärvats. Detsamma gäller om konkursgäldenären utan att ha inhämtat domstolens samtycke företar en rättshandling som kan undergräva den konkursdrabbade partens förmåga att genomföra utdelningsförslaget eller om denna handling inte har godkänts av domstolen, underlåter att uppge sina tillgångar eller, i ett lagakraftvunnet avgörande, befinns ha företagit en rättshandling till nackdel för borgenärerna (artikel 370e i konkurslagen).

I **ett rekonstruktionsförfarande** får borgenären begära att domstolen ska upphäva ackordsuppgörelsen om gäldenären inte följer bestämmelserna för ackordet eller om det är uppenbart att ackordet inte kommer att genomföras (om ackordet förmodligen inte kommer att genomföras om gäldenären underlåter att betala skulder som godkänts efter godkännandet av ackordet). Sökanden får överklaga ett beslut om avslag på begäran (artikel 176 i lagen om företagsrekonstruktion).

Om ackordsuppgörelsen upphävs eller löper ut får de befintliga borgenärerna kräva betalning av de summor som anges i de ursprungliga fordringarna, och de summor som betalats ut enligt ackordet avräknas från dessa. En inteckning, pant, registrerad pant, skattepant eller inteckning i fartyg fungerar som säkerhet för en fordran upp till och med det belopp som återstår att betala (artikel 177 i lagen om företagsrekonstruktion).

16 Vem står för kostnaderna för insolvensförfarandet?

Ett konkursförfarande består i huvudsak av två etapper: ett förfarande för att förklara någon i konkurs och ett förfarande efter konkursförklaringen.

Konkurskostnaderna täcks i första hand med hjälp av det förskottsbelopp som den som ansökt om konkursen har betalat och som motsvarar den genomsnittliga månatliga ersättningen inom den aktuella företagssektorn, med undantag av betalning av den vinstutdelning för vinster som gjorts under det föregående årets tredje kvartal och som tillkännagetts av ordföranden för det centrala statistikkontoret. Om ett konkursförfarande inleds på borgenärens begäran bär konkursgäldenären kostnaderna för förfarandet om denne förklaras i konkurs eller om begäran avslås på grund av att tillgångarna i konkursboet är för små.

Kostnaderna för förfarandet efter konkursförklaringen täcks med medel ur konkursboet. Om konkursgäldenärens tillgångar inte räcker för att täcka kostnaderna för förfarandet, eller endast räcker för att täcka dessa kostnader, avslår domstolen konkursansökan.

Kostnaderna för ett rekonstruktionsförfarande bärs av gäldenären. De kostnader som ska betalas av en gäldenär som frångått rätten att förfoga över sina tillgångar betalas av förvaltaren på begäran av domstolen eller konkursdomaren.

Deltagarna i förfarandet bär sina egna kostnader.

Kostnaderna för förfaranden som inletts efter en invändning mot att låta en annan borgenärs fordran ingå ska betalas av gäldenären till den borgenär som ingett invändningen om invändningen resulterade i att den bestridda fordran inte fördes upp i förteckningen över fordringar, såvida inte gäldenären i en förklaring som lämnats i enlighet med artikel 86.2.9 bestred uppförandet av fordran i förteckningen över fordringar eller gjorde en invändning.

17 Enligt vilka regler avgör man vilka återvinningsbestämmelser eller liknande bestämmelser som ska tillämpas?

I **ett konkursförfarande** är de rättshandlingar som konkursgäldenären företar i förhållande till konkursboet ogiltiga. Konkursgäldenärens avyttring av hela eller delar av ett arv eller en andel av ett arv är också ogiltig. Detsamma gäller gäldenärens avyttring av en del av en egendom som ingår i arvet och gäldenärens samtycke till en annan arvinges avyttring av en del av en egendom som ingår i arvet.

Borgenärskommitténs samtycke krävs för att konkursförvaltaren ska kunna vidta följande åtgärder (artikel 206 i konkurslagen):

Fortsätta driften av företaget om det ska överleva mer än tre månader efter konkursförklaringen.

Avstå från att sälja hela företaget.

Direkt sälja de tillgångar som ingår i konkursboet.

Teckna lån eller krediter och inteckna konkursgäldenärens tillgångar med begränsade äganderätter.

Godta, avstå från eller ingå en ackordsuppgörelse beträffande bestridda fordringar och väcka talan vid en skiljedomstol.

Undantag kan göras om en av ovannämnda åtgärder snabbt måste vidtas och åtgärden endast berör ett belopp på högst 10 000 polska zloty (PLN). I så fall får konkursförvaltaren, den av domstolen utsedda övervakaren eller förvaltaren vidta åtgärden utan kommitténs samtycke.

Dessutom behövs det inte något samtycke från borgenärskommittén för att sälja lös egendom om det beräknade värdet på all lös egendom i konkursboet enligt inventarieförteckningen inte överstiger 50 000 PLN. Det behövs inte heller något tillstånd för att sälja fordringar och andra rättigheter om det nominella värdet på alla fordringar och andra rättigheter som ingår i konkursboet enligt inventarieförteckningen inte överstiger 50 000 PLN. Detta gäller även för samtycke till försäljning av fordringar och andra rättigheter om det nominella värdet på alla fordringar och rättigheter som ingår i konkursboet, i enlighet med uppgifterna i förteckningen över fordringar, inte överstiger 50 000 PLN.

Ett införande i fastighets- och inteckningsregistret eller ett annat register som ger konkursgäldenären begränsad äganderätt till sina tillgångar som görs utan det samtycke som krävs enligt artikel 1 får strykas på eget initiativ (*ex officio*). Strykningen grundas på ett lagakraftvunnet beslut från konkursdomaren om att införandet inte är tillåtet (artikel 206.5 i konkurslagen).

Konkursdomaren anger vilka handlingar som konkursförvaltaren inte får företa utan domarens eller borgenärskommitténs samtycke. Detta innebär att konkursdomaren får utöka den katalog av handlingar som nämns i artikel 206 och som kräver samtycke från borgenärskommittén för att inte vara ogiltiga.

Rättshandlingar med hjälp av vilka konkursgäldenären avyttrade sina tillgångar under de 12 månader som föregick konkursansökan är ogiltiga om de företogs gratis eller mot betalning men värdet på konkursgäldenärens prestation uppenbart översteg den ersättning som denna part erhöll eller som reserverades för denna part eller för en tredje part. Denna regel gäller även i tillämpliga delar vid en uppgörelse i domstol, ett beslut om att godta en fordran och ett beslut om att avstå från en fordran.

Ställandet av säkerhet för och återbetalning av skulder som inte förfallit till betalning saknar dessutom rättsverkan om konkursgäldenären utför dessa handlingar under de sex månader som föregick konkursansökan. Den part som erhöll betalningen eller säkerheten får emellertid genom en fordran eller invändning begära att dessa handlingar ska få rättsverkan, om denna part när handlingarna företogs inte kände till att konkursgäldenären riskerade att gå i konkurs.

Ovannämnda regel gäller inte säkerheter som ställts före konkursförklaringen i samband med framtida finansiella transaktioner, lån eller finansiella instrument eller försäljning av värdepapper enligt sådana återköpsavtal som anges i artikel 85.1.

På begäran av en tredje part får konkursdomaren besluta att den personens ömsesidiga prestation ska återgå till konkursboet, om prestationen gjordes i samband med en rättshandling som företogs av den tredje parten och konkursgäldenären beträffande tillgångar som ingår i konkursboet. [Bestämmelserna](#) om otillbörlig prestation gäller i tillämpliga delar även denna typ av prestationer. Beslut om återvinning av den prestationen kan fattas om rättshandlingen företogs efter konkursförklaringen och innan konkursbeslutet offentliggjordes i registret, medan den tredje part som visar vederbörlig aktsamhet inte kunde känna till konkursförklaringen (artikel 77 i lagen om företagsrekonstruktion).

Överlåtelse av en framtida fordran har ingen effekt på konkursboet om denna fordran uppkommer efter konkursförklaringen, om inte avtalet där fordran överläts ingicks senast sex månader innan en skriftlig konkursansökan ingavs (och detta datum kan styrkas).

En rättshandling som företas mot betalning ogiltigförklaras i förhållande till konkursboet på konkursdomarens eget initiativ (*ex officio*) eller på konkursförvaltarens begäran om konkursgäldenären företog handlingen under de sex månader som föregick konkursansökan tillsammans med sin make /maka, en släkting, inbegripet genom giftermål, i rakt nedstigande led, en släkting, inbegripet genom giftermål, i sidolinjen upp till andra led, med en person som har ett förhållande med konkursgäldenären, delar hushåll med denne eller är dennes adoptivförälder eller adoptivbarn, om inte motparten bevisar att borgenärens intresse inte skadades. Konkursdomarens beslut får överklagas.

Ovannämnda regel gäller även handlingar som konkursgäldenären företar tillsammans med ett företag i vilket han eller hon är styrelseledamot eller ensam ägare eller aktieägare och tillsammans med företag i vilka de personer som nämns i första stycket är styrelseledamöter eller ensamma ägare eller aktieägare. Regeln gäller även i tillämpliga delar handlingar som företas av en konkursgäldenär som är ett företag eller en juridisk person, om handlingen företas tillsammans med dennes delägare, deras företrädare eller makar och med närstående företag, deras delägare och dessa personers företrädare samt makar och handlingar som företas av en konkursgäldenär som är ett företag tillsammans med ett annat företag, om ett av företagen är moderbolag eller om detta bolag är moderbolag till både konkursgäldenären och motparten.

Konkursdomaren ogiltigförklarar på eget initiativ (*ex officio*) eller på konkursförvaltarens begäran en viss del av ersättningen för en period före konkursförklaringen, men inte mer än sex månader innan konkursansökan ingavs i förhållande till konkursboet. Ogiltigförklaringen görs om ersättningen för det arbete som utförts av en person som företräder konkursgäldenären eller en anställd med ledningsuppgifter eller ersättningen till en person som tillhandahåller tjänster beträffande förvaltningen eller övervakningen av konkursgäldenärens företag som anges i ett anställningsavtal, ett tjänsteavtal eller ett beslut från konkursgäldenärens företagsledning som ingåtts eller fattats före konkursförklaringen är uppenbart högre än den genomsnittliga ersättningen för denna typ av arbete eller tjänst och inte kan motiveras av arbetets omfattning. Detta gäller även om denna ersättning redan har betalats ut.

Konkursdomaren får helt eller delvis ogiltigförklara ersättningen till ovannämnda personer för perioden efter konkursförklaringen i förhållande till konkursboet, om ersättningen inte kan motiveras av omfattningen av arbetet när konkursförvaltaren övertog driften av företaget.

På konkursförvaltarens begäran ogiltigförklarar konkursdomaren även följande handlingar som påverkar konkursboet:

Belastning av konkursgäldenärens tillgångar med en inteckning, pant, registrerad pant eller inteckning i fartyg om konkursgäldenären inte hade en personlig skuld till den prioriterade borgenären och belastningen fastställdes under de 12 månader som föregick konkursansökan och ingen prestation utfördes till förmån för konkursgäldenären i samband med fastställandet.

Belastning av konkursgäldenärens tillgångar med en inteckning, pant, registrerad pant eller inteckning i fartyg om inteckningen av egendomen fastställdes i utbyte mot en prestation av oproporionellt lågt värde i jämförelse med värdet på den ställda säkerheten.

Ovanstående belastningar oavsett prestationens värde om de ställts som säkerhet för de personers skulder som anges i artikel 128 i konkurslagen (konkursgäldenärens släktingar eller närstående personer), om inte motparten visar att borgenärernas intresse inte skadades.

De påföljder som föreskrivs för underlåtenhet att fullgöra eller felaktigt fullgöra en avtalsförpliktelse, om förpliktelsen till största delen fullgjordes av konkursgäldenären eller om påföljden är uppenbart överdriven.

Rättshandlingar som företas av konkursgäldenären till nackdel för borgenärerna på områden som inte omfattas av konkurslagen regleras i tillämpliga fall av bestämmelserna i [civillagen](#) om skydd för borgenärer mot gäldenärens insolvens.

Enligt artikel 129 i lagen om företagsrekonstruktion måste gäldenären eller förvaltaren i **ett rekonstruktionsförfarande** inhämta borgenärskommitténs samtycke för att kunna vidta följande åtgärder:

Belasta delar av ackords- eller skuldsaneringsboet med en inteckning, pant, registrerad pant eller inteckning av fartyg för att säkra en fordran som inte omfattas av ackord.

Överföra äganderätten till ett föremål eller en rättighet för att säkra en fordran som inte omfattas av ackord.

Belasta delar av ackords- eller skuldsaneringsboet med andra rättigheter.

Teckna krediter eller lån.

Ingå ett avtal om att arrendera gäldenärens företag eller en organiserad del av detta eller ett annat liknande avtal.

(Ovannämnda handlingar som företas med borgenärskommitténs samtycke kan inte betraktas som ogiltiga när det gäller konkursboet.)

Gäldenärens försäljning av fast egendom eller andra tillgångar vars värde överstiger 500 000 PLN.

De avtalsbestämmelser i ett avtal som gäldenären är part i och som förhindrar eller hindrar uppfyllandet av målet för det skyndsamma ackordsförfarandet är ogiltiga i förhållande till ackordsboet (artiklarna 248, 273 och 297 i lagen om företagsrekonstruktion).

I skuldsaneringsförfaranden är de rättshandlingar ogiltiga i förhållande till skuldsaneringsboet som gäldenären företar för att avyttra sina tillgångar, om värdet på de prestationer som gäldenären utför är väsentligt högre än värdet på de prestationer som gäldenären mottar eller som reserveras för gäldenären eller för en tredje part, och som ägde rum under de 12 månader som föregick begäran om att inleda ett saneringsförfarande. Denna regel gäller även i tillämpliga delar vid en uppgörelse i domstol, ett beslut om att godta en fordran och ett beslut om att avstå från en fordran.

Säkerheter som ställts för skuldsaneringsboet är också ogiltiga om de har ställts i direkt samband med den prestation som gäldenären mottar, har ställts av gäldenären under de 12 månader som föregick begäran om att inleda ett saneringsförfarande och säkerheter vars värde den dag säkerheten ställdes är mer än hälften så högt som värdet på den säkerställda prestation som gäldenären mottagit tillsammans med de säkerställda fordringar som anges i det dokument som ligger till grund för ställandet av säkerheten, och som ställts under de 12 månader som föregick begäran om att inleda skuldsaneringsförfarandet (artikel 304 i lagen om företagsrekonstruktion).

I ett saneringsförfarande ogiltigförklarar konkursdomaren på eget initiativ (*ex officio*) eller på förvaltarens begäran en viss del av en ersättning, som avser en period före konkursförklaringen, men inte mer än sex månader innan begäran om att inleda skuldsaneringsförfarandet ingavs i förhållande till konkursboet. Ogiltigförklaringen görs om ersättning för arbete som utförts av en person som företräder gäldenären eller en anställd med ledningsuppgifter eller ersättning till en person som tillhandahåller tjänster beträffande förvaltningen eller övervakningen av gäldenärens företag som anges i ett anställningsavtal, ett tjänsteavtal eller ett beslut från gäldenärens företagsledning som ingåtts eller fattats före konkursförklaringen är uppenbart högre än den genomsnittliga ersättningen för denna typ av arbete eller tjänst och inte kan motiveras av arbetets omfattning. Detta gäller även om den ersättningen redan har betalats ut. Konkursdomaren får helt eller delvis ogiltigförklara ersättningen till ovannämnda personer för perioden efter att skuldsaneringsförfarandet inletts i förhållande till konkursboet, om ersättningen inte kan motiveras av mängden arbete när förvaltaren övertog driften av företaget (artikel 305 i lagen om företagsrekonstruktion).

Förvaltaren får inleda förfaranden för att ogiltigförklara handlingar och andra förfaranden där en fordran grundas på en ogiltig handling.

En handling får inte ogiltigförklaras senare än ett år efter att skuldsaneringsförfarandet inleddes, om inte denna befogenhet löpte ut tidigare enligt [civillagen](#).

Denna tidsfrist gäller inte om begäran att ogiltigförklara en handling gjordes i form av en invändning.

Rättshandlingar som företas av konkursgäldenären till nackdel för borgenärerna på områden som inte omfattas av konkurslagen regleras i tillämpliga fall av bestämmelserna i [civillagen](#) om skydd för borgenären mot gäldenärens insolvens (artiklarna 306–308 i lagen om företagsrekonstruktion).

Senaste uppdatering: 14/11/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.